

Budgetopfølgning på Voksen- og Plejeudvalgets område pr. ultimo maj 2023

23/19 Åben Sag

Sagsgang

VPU, ØK, KB

Sagsfremstilling

Budgetopfølgningen på Voksen- og Plejeudvalgets område viser, at der på nuværende tidspunkt forventes et samlet forbrug på 831,3 mio. kr. Dette medfører, at der er et samlet merforbrug på 14,6 mio. kr. i forhold til det oprindelige budget.

Uddybning af budgetbalancen på Voksen- og Plejeudvalgets område

Indenfor servicerammen forventes der et merforbrug på 16,7 mio. kr., hvilket er en stigning på 1,1 mio. kr. siden den ekstraordinære budgetopfølgning pr. ultimo april. Hovedårsagen til merforbruget skyldes dels et udgiftspres på Myndighedsafdelingen under Socialområdet med ca. 8,5 mio. kr. dels et forventet merforbrug på de decentrale enheder under såvel Socialområdet som Sundheds- og Omsorgsområdet samt Hjemmeplejen Norddjurs.

På Voksen- og Plejeudvalgets område forventes der i 2023 at være merudgifter i forbindelse med COVID-19 på 0,3 mio. kr.

Det skal bemærkes, at midtvejsreguleringen for kommunerne i 2023 medfører, at Norddjurs Kommune modtager et ekstra tilskud grundet stigende priser samt Ukraineudgifter. For Voksen- og Plejeudvalget forventes en budgettilførsel på ca. 2,6 mio. kr. grundet pris- og lønregulering. Disse midler vil indgå i budgetopfølgningen pr. ultimo august.

På anlæg forventes der på nuværende tidspunkt en afvigelse på 1,9 mio. kr. i forhold til det oprindelige budget.

Voksen- og Plejeudvalget – samlet oversigt

Budget 2023 (mio. kr.)	Oprindeligt Budget	Korrigeret budget	Forventet regnskab	Afvigelse til oprindeligt budget*
Drift – indenfor servicerammen	699,2	697,5	715,9	16,7
Drift – udenfor servicerammen	140,9	141,0	138,8	-2,1
Ældre- og handicapboliger – udenfor servicerammen	-23,5	-23,5	-23,5	0,0
Drift i alt	816,7	815,0	831,3	14,6
Heraf ekstraudgifter som følge af COVID-19	0,0	0,0	0,3	0,3
Anlæg	0,0	3,2	1,9	1,9

*- = mindreforbrug/merindtægt, + = merforbrug/mindreindtægt

Kommentarer til driften

Der er følgende kommentarer til budgetopfølgningen:

- På Myndighedsområdet skyldes merforbruget stigende udgifter i forbindelse med betalinger til/fra andre kommuner og regioner på botilbudsområdet, særligt dyre enkeltsager, merudgifter til BPA-ordninger samt ekstra midler til udfører-områderne og STU.
- På udfører-områderne under Socialområdet er der et udgiftspres som følge af stigende udgifter til rusmiddelbehandling, påbud og strakspåbud fra Arbejdstilsynet samt store personaleudgifter på botilbuddene i specielt Område Grenaa og Område Ørsted-Auning-Allingåbro, der primært skyldes fratrædelser samt manglende økonomisk styringsmæssig kapacitet hos område Ørsted-Auning-Allingåbro.
- På Sundheds- og Omsorgsområdet er der udgiftspres på flere af plejecentrene og i hjemmeplejen/sygeplejen som følge af rekrutteringsudfordringer og højt sygefravær. Rekrutteringsudfordringerne medfører desuden ekstraordinært store udgifter til eksterne vikarer. I hjemmeplejen/sygeplejen og på plejecentrene er der desuden udfordringer med personaletilpasninger i forhold til budgetrammen for 2023, som følge af bl.a. den vedtagne ændrede rengøringsfrekvens, hvor de forventede besparelser ikke kan realiseres i 2023.
- På de centrale konti på Sundheds- og Omsorgsområdet forventes der et forbrug på ca. 13,0 mio. kr. i forbindelse med betalinger til/fra kommuner. Det kan oplyses, at nettobeløbet

(udgifter og indtægter) til mellemkommunale betalinger er steget fra 0,4 mio. kr. i 2018 til 10,9 mio. kr. i 2022. jf. nedenstående tabel.

Forbrug (mio. kr.)	2018	2019	2020	2021	2022	2023*
Mellemkommunale sager	0,4	3,0	7,1	3,7	10,9	13,0

Aftaleenheder under økonomisk administration

Velfærdsdirektøren kan beslutte, at aftaleholdere der vurderes at have betydelig ubalance i økonomien, kan sættes under økonomisk administration.

For de aftaleenheder, der er under økonomisk administration, skal der udarbejdes månedlige budgetopfølgninger som sendes til orientering hos fagchefen, velfærdsdirektøren samt økonomi. Desuden skal der afholdes jævnlige møder mellem aftaleholder, fagchef og økonomi. På møderne gennemgås status for aftaleenhedens økonomi, herunder drøftelse af budgetopfølgningen, forslag til optimering af driften og god ressourceudnyttelse, eventuel udvikling af kompetencer og redskaber til forbedring af økonomistyringen samt behov for løbende assistance fra økonomi.

Gruppen med aftaleholder, fagchef og økonomi udarbejder en plan for afvikling af det oparbejdede underskud samt en plan, der sikrer en langsigtet balance for aftaleenheden. Planen skal indeholde en beskrivelse af, hvilke vilkår der skal være opfyldt, før det kan indstilles, at aftaleholderen kan fritages fra at være under økonomisk administration.

Fagudvalget orienteres i budgetopfølgninger såfremt en aftaleholder indenfor udvalgets område omfattes af dette regelsæt. Orienteringen omfatter indholdet af den udarbejdede handleplan samt resultatet af opfølgningen herpå.

Personaleansættelse og større anskaffelser, i perioden hvor aftaleenheden er under økonomisk administration, skal godkendes af fagchefen. Den konkrete beløbsgrænse fastsættes i forbindelse med at aftaleenheden sættes under økonomisk administration.

Fagchefen, aftaleholderen og økonomi vurderer og indstiller i samarbejde hvornår aftaleenheden er parat til at blive fritaget fra at være under økonomisk administration. Det er fagdirektøren, der på

grundlag af gruppens vurdering, beslutter om aftaleenheden igen kan fritages fra at være under økonomisk administration.

Hjemmeplejen Norddjurs

Hjemmepleje Norddjurs er med virkning fra 17. maj 2023 sat under økonomisk administration. Der forventes i forbindelse med budgetopfølgningen for maj et merforbrug på 6,5 mio. kr. i 2023. Merforbruget skyldes bl.a. rekrutteringsudfordringer samt høje udgifter til eksterne vikarer. Samtidig har området oplevet en stor udskiftning af ledende medarbejdere, hvilket har medført et videnstab og manglende styringsmæssig kapacitet af området. Derudover har kravet fra Ankestyrelsen med krav om re-visitation hos den enkelte borger, førend rengøringsfrekvensen kan ændres til hver 3. uge, påvirket merforbruget i forhold til at kunne realisere tidligere vedtagne besparelser. Hjemmeplejen Norddjurs har igangsat flere initiativer, for at nedbringe merforbruget. Der arbejdes bl.a. med effektiviseringer af vagtplan og kørelister. Der arbejdes desuden med at styrke økonomistyringen af området bl.a. via opbygning af bedre ledelsesinformation. Desuden arbejdes der med at styrke dialogen mellem visitationen, planlæggerne og udførerenhederne på området. Hertil kommer, at der er fokus på øget brug af velfærdsteknologiske løsninger og ledelsesinformation. Der er igangsat udarbejdelse af en handleplan for aftaleenheden.

Plejecenter Violskrænten og Grønnegården

Violskrænten og Grønnegården er med virkning fra 17. maj 2023 sat under økonomisk administration. Der forventes i forbindelse med budgetopfølgningen for maj et merforbrug på 0,3 mio. kr. i 2023. Dette er en reduktion i forhold til budgetopfølgningen for april på 1,7 mio. kr. En omkostningstung borger er flyttet fra Violskrænten og Grønnegården, hvilket bidrager betragteligt til reduktionen af det forventede merforbrug. Merforbruget skyldes primært rekrutteringsudfordringer samt krav fra Ankestyrelsen med krav om re-visitation hos den enkelte borger, førend rengøringsfrekvensen kan ændres til hver 3. uge. Violskrænten og Grønnegården har igangsat flere initiativer for at nedbringe merforbruget. Der arbejdes bl.a. med effektiviseringer af vagtplan, vikarforbrug samt ledelsesinformation. Der er igangsat udarbejdelse af en handleplan for aftaleenheden.

Område Grenaa

Område Grenaa under Socialområdet er med virkning fra 1. juni 2023 sat under økonomisk administration. I forbindelse med budgetopfølgningen pr. ultimo maj forventes et merforbrug på 2,2 mio. kr. i 2023 ekskl. overførsler fra 2022. Det er særligt botilbuddet Skovstjernen, der er udfordret, hvilket skyldes ekstraordinært store lønudgifter som følge af (langtids-)sygemeldinger, udfordringer med vagtplanlægning og vikardækning, uforudsete IT-udgifter samt udgifter i forbindelse med påbud fra Arbejdstilsynet vedrørende køkkenområdet. Der er iværksat en række tiltag for at bringe områdets økonomi i balance. Eksempelvis kan nævnes opbremsning af udgifter til IT og uddannelse, nednormering af fagpersonale, reduktion i vikarforbrug samt effektivisering i køkken og rengøring. Der skal findes yderligere tiltag for at skabe balance i de kommende år. Der er igangsat udarbejdelse af en handleplan for aftaleenheden.

Område Ørsted, Auning og Allingåbro

Område Ørsted, Auning og Allingåbro under Socialområdet er med virkning fra 1. juni 2023 sat under økonomisk administration. I forbindelse med budgetopfølgningen pr. ultimo maj forventes et merforbrug på 5,0 mio. kr. i 2023 ekskl. overførsler fra 2022. Merforbruget skal ses i sammenhæng med et driftsmæssigt merforbrug på 5,9 mio. kr. i regnskab 2022. Det er især områdets botilbud, der er udfordret på økonomien. Udfordringerne vedrører personaleudgifter, fratrædelser samt manglende økonomisk styringsmæssig kapacitet af området.

Der er iværksat en række tiltag for at bringe områdets økonomi i balance. Eksempelvis kan nævnes optimering af vagtplanlægning og nedbringelse af sygefraværet samt etablering af internt vikarkorps. Der vil skulle findes yderligere tiltag for at skabe balance i de kommende år. Der er igangsat udarbejdelse af en langsigtet handleplan for aftaleenheden.

Socialpsykiatri og Rusmidler

Socialpsykiatri og Rusmidler er med virkning fra 1. juni 2023 sat under økonomisk administration. I forbindelse med budgetopfølgningen pr. ultimo maj forventes et merforbrug på 1,8 mio. kr. i 2023 ekskl. overførsler fra 2022. Det er såvel botilbud, særligt Dolmer Have, som rusmiddelområdet, der er udfordret. Udfordringerne skyldes ekstraordinært mange barsler, der presser lønbudgettet, uforudsete IT-udgifter, udgiftspres på rusmiddelbehandling samt ekstraordinære udgifter i forbindelse med strakspåbud fra Arbejdstilsynet på Dolmer Have til ekstra nattevagt. Der er iværksat en række tiltag for at bringe områdets økonomi i balance. Eksempelvis kan nævnes reduktion af pårørendepulje, sammenlægning af teams, fjernelse af supervision samt generelle

driftsbesparelser (IT, uddannelse mv.). Der skal findes yderligere tiltag for at skabe balance i de kommende år. Der er igangsat udarbejdelse af en handleplan for aftaleenheden.

Demenscenter

Det skal bemærkes, at der for Demenscenter skal udarbejdes en handleplan for nedbringelse af det forventede merforbrug. Området er ikke under økonomisk administration, men der er en skærpet opmærksomhed på at opnå balance i områdets økonomi.

Øvrige områder

På Voksen- og Plejeudvalgets område er der afsat en pulje til udvalgets disposition på 0,8 mio.kr. Puljen indgår ikke som finansiering af merforbruget i denne opfølgning. Puljen er afsat i forbindelse med budgetaftalen for 2023.

Gældsafvikling

På Kommunalbestyrelsens møde den 13. december 2022 blev der givet en tillægsbevilling til Voksen- og Plejeudvalget på 5,6 mio. kr. til dækning af merforbruget i 2022. Tillægsbevillingen blev givet som et lån, der skal afvikles over en 3-årig periode. Voksen- og Plejeudvalget besluttede på sit møde den 29. marts 2023, at handleplan for tilbagebetaling af tillægsbevilling på 5,6 mio. kr. skal være 0 mio. kr. i 2023, 3 mio. kr. i 2024 og 2,6 mio. kr. i 2025. Gældsafviklingen på 3,0 mio. kr. i 2024 og på 2,6 mio. kr. i 2025 finansieres af de allerede vedtagne besparelser i 2022.

Restbeløbet er tilført chefområderne.

Tiltag for at bringe budgetbalance på området

Under forudsætning af, at Voksen- og Plejeudvalget godkender at anvende puljen på 0,8 mio. kr., der blev afsat i forbindelse med budgetaftalen, til medfinansiering, og der tages højde for pris- og lønfremskrivningen på 2,6 mio. kr., så er der et forventet merforbrug på Voksen- og Plejeudvalgets område på 13,3 mio. kr. i 2023.

For at kunne skabe balance i budget 2023 og for at imødegå ubalancer i overslagsårene på grund af det stigende pres på såvel Sundhed og Omsorg og Socialområdet samt det stigende effektiviseringsbidrag, har forvaltningen udarbejdet nedenstående forslag til besparelser.

Det skal bemærkes, at effektiviseringsbidraget forventes at udgøre 5,9 mio. kr. i 2024 og overslagsårene. Dette betyder, at der i 2027 akkumuleret skal findes effektivisering for i alt 24,0 mio. kr.

Oversigt over besparelsesforslag på Voksen- og Plejeudvalgets område

Nr.	Forslag	Effekt helårlig	Effekt 2023	Effekt 2024	Effekt 2025	Effekt 2026	Effekt 2027
VPU 1	Bortfald af medfinansiering af indsats i UngNorddjurs	-0,054	0	-0,054	-0,054	-0,054	-0,054
VPU 2	Nednormering af administrativt personale ved barselsfravær	-0,100	0	-0,100	-0,100	-0,100	-0,100
VPU 3	Reduktion af midler til kompetenceudvikling på Sundheds- og Omsorgsområdet	-0,300	0	-0,300	-0,300	-0,300	-0,300
VPU 4	Ændret serviceniveau - anvendelse af robotstøvsuger	-0,650	-0,080	-0,330	-0,650	-0,650	-0,650
VPU 5	Reduktion af 1 fuldtidsstilling på demensområdet	-0,450	0	-0,337	-0,450	-0,450	-0,450
VPU 6	Reduktion af 1 teknisk service på plejecentre	-0,064	0	-0,048	-0,064	-0,064	-0,064
VPU 7	Reduktion af 1 fuldtidsstilling ved	-0,500	0	-0,375	-0,500	-0,500	-0,500

	den centrale administration						
VPU 8	Afskaffelse af Barselspuljen	-0,360	-0,360	-0,360	-0,360	-0,360	-0,360
VPU 9	Afskaffelse af pulje til blandt andet brugerundersøgelser og andre tværgående initiativer	-0,090	-0,090	-0,090	-0,090	-0,090	-0,090
VPU 10	Indkøbsstop på Sundheds- og Omsorgsområdet	-0,600	-0,600	0	0	0	0
VPU 11	Besparelsespulje vedrørende decentrale enheder	-0,800	-0,800	0	0	0	0
VPU 12	Afskaffelse af klippekortsordningen på plejecentre	-0,950	-0,200	-0,950	-0,950	0,950	-0,950
VPU 13	Selvfhentning af mindre hjælpemidler	-0,050	0	-0,050	-0,050	-0,050	-0,050
VPU 14	Omstrukturering af dagcentre på demensområdet. Fra tre tilbud til to.	-0,175	0	-0,175	-0,175	-0,175	-0,175
	I alt Sundheds- og Omsorgsområdet	-5,143	-2,130	-3,169	-3,743	-3,743	-3,743
VPU 15	Halvering af midler til netværkstilbud til pårørende i psykiatrien	-0,076	0	-0,076	-0,076	-0,076	-0,076

VPU 16	Reduktion af ferieordning for borgere i botilbud med 25 pct.	-0,400	0	-0,400	-0,400	-0,400	-0,400
VPU 17	Lukning af tilbuddet om af Åben anonym terapeut- og psykologrådgivning mellem 18 og 25 år	-0,200	0	-0,200	-0,200	-0,200	-0,200
VPU 18	Indkøbsstop på Socialområdet	-0,200	-0,200	0	0	0	0
VPU 19	Midler til sundhedsfremme	-0,300	-0,300	0	0	0	0
VPU 20	Reduceret åbningstid i aktivitets- og samværstilbud i Ørum	-0,080	0	-0,080	-0,080	-0,080	-0,080
VPU 21	Opstart af virtuel bostøtte i socialpsykiatrien	-0,075	0	-0,050	-0,075	-0,075	-0,075
VPU 22	Opstart af online rusmiddelbehandling	-0,040	0	-0,040	-0,040	-0,040	-0,040
VPU 23	Handleplaner og Omstrukturering	-1,500	0	-0,500	-1,000	-1,500	-1,500
VPU 24	Besparelsespulje på decentrale enheder på Socialområdet	-0,200	-0,200	0	0	0	0

VPU 25	Ophør af tilbud om pårørendesamtaler på Rusmiddelcenteret	-0,020	0	-0,020	-0,020	-0,020	-0,020
	I alt Socialområdet	-3,091	-0,700	-1,366	-1,891	-2,391	-2,391
VPU 26	Reduktion af frivilligpuljen	-0,100	-0,082	-0,100	-0,100	-0,100	-0,100
	I alt Velfærdssekretariatet	-0,100	-0,082	-0,100	-0,100	-0,100	-0,100
	Samlet mulige besparelser i alt	-8,334	-2,912	-4,635	-5,734	-6,234	-6,234

Som det fremgår af tabellen ovenfor har forvaltningen ikke fundet besparelsesforslag i tilstrækkelig omfang til at kunne finansiere det samlede forventede merforbrug i 2023 og overslagsårene. Det bliver derfor nødvendigt at se på, om der kan foretages nedlukning af tilbud/afdelinger/boenheder på henholdsvis Socialområdet og på Sundheds- og Omsorgsområdet. Alternativt vil Voksen- og Plejeudvalget oparbejde en gæld, som skal afdrages over flere år.

En oversigt samt beskrivelse af besparelsesforslag på Voksen- og Plejeudvalgets område er vedlagt som bilag.

Tillægsbevillinger og omplaceringer på driften

Der søges bevilling til flytning af budget på 0,357 mio. kr. i 2023 og på 0,277 mio. kr. i 2024 og efterfølgende år på driften fra Voksen- og Plejeudvalget til Børne- og Ungdomsudvalget og Økonomiudvalget. Flytningen vedrører udmøntning af budget i forbindelse med nyt omsorgssystem og er samlet set budgetneutral, da den finansieres imellem udvalg.

Anlæg

På nuværende tidspunkt forventes et merforbrug på 1,9 mio. kr. i forhold til det oprindelige budget. Afgivelsen vedrører overførsel af anlægsprojekter fra 2022.

Det er aftalt politisk og administrativt at sætte mere fokus på anlægsopfølgningen på fagudvalgene, så der sker en særskilt drøftelse af anlæg i fagudvalg, herunder status og fremdrift samt betydningen af politiske beslutninger. Til brug for drøftelserne er vedlagt et overblik over anlægsprojekterne for Voksen- og Plejeudvalget i Norddjurs Kommune. På overblikket er tilføjet uddybende bemærkninger til de anlæg, hvor der forventes afvigelser.

Budgetopfølgningen pr. ultimo maj samles for alle fagudvalg i en sag, som videresendes til Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen.

Sammenhæng til andre politikker/strategier og fagområder

I henhold til den vedtagne økonomiske politik for Norddjurs Kommune skal servicerammen overholdes i såvel budget som i regnskab. Dette betyder, at der ved budgetopfølgningerne skal være fokus på overholdelse af servicerammen, herunder om det er nødvendigt at iværksætte initiativer for at overholde budget og serviceramme.

Økonomiske konsekvenser

De økonomiske konsekvenser er beskrevet ovenfor.

Lovgrundlag

Budgetopfølgninger udarbejdes med henblik på at udarbejde prognoser for kommunens forventede regnskab og er dermed omfattet af Den Kommunale Styrelseslov og Bekendtgørelse om kommunernes budget- og regnskabsvæsen, revision m.v.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller, at:

1. Der gives bevilling på samlet set 0,357 mio. kr. i 2023 og på 0,277 mio. kr. i 2024 og overslagsår vedrørende udgifter til nyt omsorgssystem. Budgettet flyttes fra Voksen- og Plejeudvalget til henholdsvis Økonomiudvalget og Børne- og Ungdomsudvalget og er samlet set budgetneutral.
2. Voksen- og Plejeudvalgets pulje på 0,750 mio. kr. i 2023 indgår som del af finansiering til dækning af merforbruget.
3. Voksen- og Plejeudvalget drøfter, om forvaltningen skal udarbejde forslag til nedlukning af enheder med henblik på at opnå økonomisk balance.

4. Voksen- og Plejeudvalget sender forslag til finansiering af merforbruget til høring i Handicaprådet, Ældrerådet, relevante MED-udvalg, Beboer- og Pårørenderåd på Sundheds- og Omsorgsområdet samt på Socialområdet.
5. Budgetopfølgningen pr. ultimo maj på Voksen- og Plejeudvalgets område godkendes.

Beslutning i Voksen- og plejeudvalget den 29-06-2023

Ad. 1 Tiltrådt

Ad. 2 Godkendt

Ad. 3 Voksen- og Plejeudvalget besluttede, at forvaltningen til udvalgsrådet i august skal udarbejde yderligere besparelsesforslag herunder forslag af mere omfattende karakter som f.eks. sammenlægning eller omstrukturering af tilbud eller enheder.

Voksen- og Plejeudvalget bemærker, at disse forslag vil have en begrænset effekt i 2023, og skal ses i et længere perspektiv for at opnå økonomisk balance.

Ad. 4 Godkendt

Ad. 5 Godkendt

Voksen- og Plejeudvalget konstaterer, at det bliver svært at finde finansiering af merforbruget i 2023 indenfor udvalgets budgetramme. Dette skal ses i sammenhæng med tidligere budgetanalyse for "skal/kan" opgaver indenfor udvalgets område.

Voksen- og Plejeudvalget henviser Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsens opmærksomhed på den samlede serviceramme for Norddjurs Kommune og overholdelsen af denne.

Fraværende:

Tom Bytoft (A)

Sagsfremstilling

Voksen- og Plejeudvalget besluttede på deres møde den 29. juni 2023, at forslag til finansiering af merforbruget på Voksen- og Plejeudvalgets område skal sendes til høring i Ældrerådet.

Høringsfristen er fastsat til den 16. august 2023.

Bemærk, at besparelsesforslag nr. 12, vedr. Afskaffelse af klippekortsordningen på plejecentre, allerede har været sendt til høring. Ældrerådet har udarbejdet et høringssvar hertil på sit møde den 8. marts 2023.

Indstilling

Formanden indstiller, at Ældrerådet udarbejder et høringssvar til forslag til finansiering af merforbruget på Voksen- og Plejeudvalgets område.

Beslutning i Ældrerådet den 10-08-2023

Ad 2. Nednormering af administrativt personale ved barselsfravær

Dette vil øge arbejdsbyrden for den enkelte leder og det øvrige administrative personale. Voksen- og Plejeudvalget har haft fokus på at styrke den faglige ledelse, hvilket dette forslag vil underminere. Herudover er lederne på de forskellige områder under et stort arbejdspress, og der har været flere ledere, som har været sygemeldte med stress. Samtidig vil det give et større arbejdsbyrde for personalet i de forskellige områder. Dette personale er i forvejen under et stort arbejdspress. I sidste ende påvirker det også de ældre.

Ad 3. Reduktion af midler til kompetenceudvikling på Sundheds- og Omsorgsområdet

Personaleudvikling har stor betydning i dagligdagen på de forskellige områder, og er også nødvendigt pga. de ændrede vilkår i hjemmeplejen og plejecentrene, herunder tidligere udskrivning fra sygehusene og i det hele taget mere komplekse opgaver.

En besparelse her, vil medføre et dårligere arbejdsmiljø og muligvis yderligere personaleflugt eller sygemeldinger med stress.

Ad 4. Ændret serviceniveau – anvendelse af robotstøvsuger hos hjemmeboende borgere

Ældrerådet er meget interesseret i at udvikle velfærdsteknologien i Norddjurs Kommune.

I forhold til robotstøvsugere skal man dog være meget opmærksom på, hvem der kan benytte disse.

Mange ældre har et dårlig syn og/eller hørelse og kan have en demenssygdom eller andre problematikker, som vil være uforenelige med at benytte robotstøvsuger - flere ældre er bange for dem.

Ældrerådet tvivler på, at 75% af dem, der er visiteret til støvsugning, kan bruge en robotstøvsuger.

Ældrerådet anbefaler, at man i stedet skal indføre skærmbesøg. Dette vil kræve en mindre økonomisk investering, men spare mange besøg i dagligdagen. Viborg Kommune som har indført dette, har nu 1200 færre besøg om ugen. Dette vil samtidig være en forbedring for den enkelte borger, samtidig med, at det vil give en større besparelse for kommunen. Dette vil være positivt for medarbejderne, hvorimod en robotstøvsuger vil give en større arbejdsbyrde for medarbejderne - borgerne skal jo fortsat have vasket deres gulve.

Ad 5. Reduktion af 1 fuldtidsstilling på demensområdet

Demenskoordinatorerne er med til at skabe udvikling indenfor demensområdet, hvilket har stor betydning for borgere, pårørende og personale.

Demenskoordinatorerne rådgiver bl.a. borgere, pårørende og personale. Rådgivning har stor betydning for den enkelte borger og de pårørende, som bliver vejledt om demenssygdommen og om hvordan de bedre kan hjælpe deres pårørende, som har en demenssygdom. Personalet bliver vejledt i, hvordan de bedst kan hjælpe borgere med demens, hvorved de oplever en faglig udvikling.

Demenskoordinatorerne kan undgå eller forsinke tiden, hvor borgeren med demens har behov for at bo på plejecenter, og kan modvirke en udadreagerende væremåde hos den enkelte borger, ved at der bliver givet den rette socialpædagogiske pleje.

Demensrådgiverne udfører mange flere opgaver end der er beskrevet i forslaget. Ældrerådet mener derfor, at det skal tydeliggøres hvilke opgaver de resterende demenskoordinatorer ikke skal udføre.

Ved at reducere i demenskoordinatorerne, vil man skabe et dårligere miljø for den enkelte borger og pårørende samt hindre den faglige udvikling for plejepersonalet.

Derudover gør Ældrerådet opmærksomme på, at borgere med behov for demenskoordinatorerne kan blive meget dyrere uden deres hjælp.

En rapport fra Alzheimerforeningen har påvist, at Norddjurs Kommune har et for stort forbrug af psykofarmaka til borgere med demens. Dette vil kun kunne nedsættes, hvis personalet kontinuerligt modtager guidning i plejen og samværet med den enkelte borger.

Samtidig med, at der vil være flere borgere, der får en demenssygdom i fremtiden, vil der være stort behov for vores demenskoordinatorer. Demensområdet skal ikke afvikles det skal udvikles.

Ad 6. Reduktion af teknisk service på plejecentre

Ved en besparelse af teknisk service på plejecentrene, vil der uvilkaarligt ske en meget stor service forringelse på både ude- og indendørsarealerne, hvilket vil få betydning for beboernes trivsel og personalets arbejdsglæde.

Det tekniske servicepersonale udfører mange opgaver fx i forhold til når beboere flytter ind. Hvem skal stå for den del, hvis der spares her - Plejepersonalet?

Ad 7. Reduktion af 1 fuldtidsstilling ved den centrale administration

Ældrerådet har ikke nok kendskab til de arbejdsopgaver, der bliver udført i den centrale administrationen på Sundheds- og Omsorgsområdet, og har derfor svært ved at udtale sig om dette forslag.

Ad 8. Afskaffelse af Barselspuljen

Dette vil skabe en øget arbejdsbyrde for det tilbageværende personale, som vil betyde en dårligere pleje af beboerne og et øget stressniveau for personalet. Dette vil skabe et dårligt arbejdsmiljø og øge personaleflugten fra hjemmeplejen og plejecentrene.

Ad 9. Afskaffelse af pulje til blandt andet brugerundersøgelser og andre tværgående initiativer

Ved at afskaffe denne pulje, mister man overblikket over, hvordan det ser ud i de forskellige områder.

Ældrerådet har bl.a. bedt om en undersøgelse af de forebyggende hjemmebesøg, herunder hvor mange af de +82-årige, som bliver tilbudt besøg, der formår at tage kontakt og få besøget.

Ad 10. Indkøbsstop på Sundheds- og Omsorgsområdet

Ved at lave et stop for indkøb, vil det gå ud over udviklingen på området. Ældrerådet anbefaler bl.a., at der bliver indkøbt skærme til borgerne, hvilket vil kunne spare mange besøg i hjemmeplejen. Dette er benyttet i andre kommuner bl.a. fordi det er svært at skaffe personale.

Ad 11. Besparelsepulje vedrørende decentrale enheder

Ældrerådet er splittet i forhold til denne måde at lave besparelser på.

På den ene side føles det som om, at alt ansvar lægges ud til enhederne i stedet for, at der politisk tages stilling til, hvor der skal spares. Dog kan der være fordele ved at lave puljebesparelser, da man selv lokalt får indflydelse på, hvad der skal spares på. Der kan være stor forskel på de enkelte enheder i forhold til hvad der giver bedst mening.

Ad 12. Afskaffelse af klippekortsordningen på plejecentre

Ældrerådet mener ikke, at klippekortsordningen skal afskaffes.

Som beskrevet vil en afskaffelse af klippekortsordningen kunne betyde, at beboerne med svagt netværk vil opleve ensomhed og ikke får mulighed for at deltage i aktiviteter.

De svageste ældre, som på nuværende tidspunkt får ydelsen vil/kan måske ikke deltage i fællesarrangementer og får derfor ingen fordel ved afskaffelse.

Ad 13. Selvfølgelse af mindre hjælpemidler

Tages til efterretning.

Ældrerådet mener dog, at der skal tages hensyn til dem, der ikke har nogle pårørende.

Ad 14. Omstrukturering af dagcentre på demensområdet. Fra tre tilbud til to.

Tallene over borgere, som benytter tilbuddet om dagcentre er stærkt misvisende. Det er primært hjemmeboende, som bruger dagcentrene.

Dagcentrene har stor betydning for hjemmeboende borgere med demens. De skaber en trivsel, tryghed og strukturering af hverdagen samtidig med, at det skaber sociale relationer for de enkelte borgere, som har demens. Mange borgere med demens bor alene og kan have meget svært ved at opretholde en hverdag og har derfor stort behov for at komme hjemmefra.

Dagcentrene er nu fordelt i midten, i den vestlige og den østlige del af kommunen. Det er af stor betydning, at dette fastholdes, da borgerne så har mulighed for at blive i deres nærområde.

I betragtning af, at der bliver flere og flere med demens bør tilbud ikke afvikles, men i stedet udvikles.

Ud over at være af stor betydning for de demente, fungerer tilbuddet også som aflastning for de pårørende, så de kan holde den demensramte i hjemmet i længere tid, hvilket i sidste ende er billigere for kommunen.

Ad. 26 Reduktion af Frivilligpuljen

Ældrerådet mener, at det er et rigtig dårlig sted at spare. Med det reducerede serviceniveau i kommunen er der brug for de frivillige kræfter.

Opfølgning

Ældrerådet mener generelt, at de oplistede besparelsesforslag vidner om, at Sundheds- og Omsorgsområdet er under afvikling i stedet for udvikling.

Ældrerådet mener, at hvis der fjernes personaleressourcer skal det være meget tydeligt, hvilke arbejdsopgaver, der ikke længere skal udføres. Det er ikke muligt at få personalet til at løbe hurtigere – hverken administrativt personale eller plejepersonale. Ældrerådet mener, at afbureaukratisering er en del af løsningen.

Ældrerådet anbefaler, at medarbejderne i større grad høres angående kommende besparelser, da de herved vil blive medspillere i stedet for modspillere. Dette vil muligvis kunne nedsætte sygefraværet, da det at blive medinddraget kan give arbejdsglæde og større ansvarsfølelse.

Ældrerådet vil endnu engang slå et slag for velfærdsteknologi og små teams. Det er en investering her og nu, men der er klart en mulighed for besparelser i det lange løb.

Bilag:

1 -	Åben	Bilag til budgetopfølgningen på Voksen- og Plejeudvalgets område pr. ultimo maj 2023	(71829/23)	(H)
3490502				
2 -	Åben	Anlægsopfølgning pr. ultimo maj 2023 - VPU	(67515/23)	(H)
3484902				

3 - Åben Notat vedrørende besparelsesforslag på VPU
3492181

(73205/23) (H)